

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Improwizacja organowa		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku		Rok akademicki: 2013/2014
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne drugiego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status modułu: obowiązkowy
Specjalność: muzyka kościelna		Rok / semestr: R I-II, s. I-IV
Język modułu: polski	Forma zajęć: ćwiczenia	Wymiar zajęć: 30
Koordinator modułu	Kierownik Zakładu Muzyki Kościelnej	
Prowadzący zajęcia	ad. dr Rafał Sulima	
Cele modułu	Wykształcenie artysty muzyka w możliwie najlepszym stopniu przygotowanego do pełnienia roli kulturotwórczej w środowisku kościelnym.	
Wymagania wstępne	Wykształcenie ogólne i muzyczne na poziomie dyplomu szkoły średniej (muzycznej II stopnia). Umiejętność gry na organach, znajomość podstaw harmonii.	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)

W01	posiada gruntowną znajomość literatury organowej na podstawie której kształtuje swój zmysł improwizacji	S_W01
W02	posiada szeroką orientację w improwizacjach zapisanych przez kompozytorów, ze szczególnym uwzględnieniem utworów opartych na tematach polskich pieśni kościelnych	S_W05
W03	dysponuje szeroką wiedzą umożliwiającą improwizację organową w zakresie różnych stylów i form zarówno dla potrzeb liturgii, jak też poza nią;	S_W09
W04	posiada gruntowną wiedzę w zakresie przekazania zdobytej wiedzy na temat harmonizowania i improwizowania potrzebnej do dydaktyki w szkołach organistowskich	S_W10

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

U01	posiada gruntowną znajomość i umiejętność akompaniowania do śpiewu liturgicznego kościoła rzymskokatolickiego, jak również tworzenie improwizacji wzbogacających repertuar organowy, w zgodzie z wymogami stylistycznymi muzyki sakralnej	S_U03
U02	posiada nienaganną technikę gry na manuałach i pedale, wysokim stopniu zaawansowania pozwalający na profesjonalną prezentację muzyczną zarówno podczas liturgii, jak i w warunkach koncertowych; świadomie rozwiązuje problemy specyficzne dla wykonawstwa muzyki kościelnej	S_U08
U03	posiada biegłą umiejętność kształtowania akompaniamentu liturgicznego z elementami improwizacyjnymi, uzyskał swobodę w improwizacji organowej w zakresie różnych stylów i form zarówno dla potrzeb liturgii, jak też poza nią;	S_U18
U04	posiada biegłą umiejętność transponowania pieśni	S_U19

	w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)	
K01	jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do wykorzystania umiejętności improwizacyjnych, w celu szeroko pojętych działań kulturotwórczych	S_K01
K02	Potrafi wykorzystać umiejętności improwizatorskie w różnorodnych działaniach zespołowych	S_K04

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU	
Semestr I	Liczba godzin
1. Przypomnienie zasad harmonizowania	1
2. Ćwiczenie kadencji oraz progresji wznoszących i opadających	1
3. Transponowanie zwrotów rytmiczno – melodycznych	1,5
4. Opracowanie akompaniamentu liturgicznego z wyeksponowaniem c.f. w poszczególnych głosach	3
5. Ćwiczenie wybranych pieśni w kanonie.	1
Semestr II	Liczba godzin
6. Improwizacja wstępów i zakończeń do pieśni.	1
7. Harmonizacja form funkcjonujących w muzyce liturgicznej wzbogaconych o elementy improwizacji z uwzględnieniem kontekstu historycznego pieśni	2
8. Elementy improwizacji w akompaniamentie liturgicznym z zastosowaniem różnych środków faktury organowej	2,5
9. Harmonizacja z użyciem figur retorycznych	2
Semestr III	
10. Improwizacja do pieśni zgodna z charakterem okresu liturgicznego	4
11. Improwizacja wybranych form muzycznych	3,5
Semestr IV	Liczba godzin
12. Poznanie utworów inspirowanych muzyką sakralną jak Orgelbuchlein J.S. Bacha, czy Preludia na tematy polskich pieśni kościelnych M. Sawy. F. Rączkowskiego, M. Surzyńskiego.	3,5
13. Rozwijanie zdolności improwizatorskich w różnych stylach i formach muzycznych	4
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia	

Metody kształcenia
<ol style="list-style-type: none"> wykład problemowy wykład konwersatoryjny analiza przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego moduł

Weryfikacja efektów kształcenia	
Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
1. kolokwium (prezentacja przed komisją egzaminacyjną)	W03, U01, U02, U03, U04,
2. kontrola przygotowywanych utworów i znajomości przekazanej wiedzy	W01, W02, W04, , K01, K02

Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji ²			
Nr efektu kształcenia	Nr efektu kształcenia	Nr efektu kształcenia	Nr efektu kształcenia
W01	W01	W01	W01
W02	W02	W02	W02

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów kształcenia

² należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

W03	W03	W03	W03
W04	W04	W04	W04
U01	U01	U01	U01
U02	U02	U02	U02
U03	U03	U03	U03
U03	U03	U03	U03
K01	K01	K01	K01
K02	K02	K02	K02

Forma zaliczenia

semestr 1 – zaliczenie
semestr 2, 3 – kolokwium
semestr 4 – egzamin

W każdym semestrze student zobowiązany jest do wykonania dwóch form

- zróżnicowana harmonizacja kolejnych zwrotek pieśni wraz ze wstępem, zakończeniem oraz improwizacją na jej temat,
- wykonanie improwizacji w określonym stylu i formie muzycznej.

Egzamin dyplomowy – rok III, semestr 6 (maj – czerwiec)

Na zakończenie 6 semestru student zobowiązany jest wykonać oprawę muzyczną uroczystej Mszy świętej – prowadzenie śpiewu z ludem przy własnym akompaniamencie organowym oraz wykonanie improwizacji na temat jednej ze śpiewanych pieśni.

Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%)

Literatura podstawowa

F. Rączkowski – *Śpiewajmy Bogu*

W. Zalewski – *Śpiewnik Pieśni Kościelnych*

K. Sikorski – *Harmonia*

Ch. Rinck – *Praktische Orgelschule op. 55*

Utwory oparte na pieśniach polskich: M. Surzyński, F. Nowowiejski, F. Rączkowski.

wyбір śpiewników kościoła rzymskokatolickiego: ks. Siedleckiego, ks. Lewkowicza, F. Rączkowskiego,

Literatura uzupełniająca

Śpiewnik Wawelski

J.S. Bach – *Orgelbüchlein*

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	50
Przygotowywanie się do zajęć	50
Praca z literaturą	10
Konsultacje	10
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	50
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	40
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	210
Liczba punktów ECTS	7

Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
Punkty ECTS	1,5	1,5	1,5	2,5

Ilość godzin w tygodniu	0,5	0,5	0,5	0,5
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	kolokwium	egzamin

Możliwości kariery zawodowej

Po ukończeniu danego przedmiotu, student jest przygotowany i może podjąć:

- pracę organisty, kantora, animatora życia muzycznego w kościele rzymskokatolickim.
- pracę w szkołach organistowskich – zajęcia improwizacji i akompaniamentu liturgicznego